

การบริหารสำนักเรียน ให้ประสบความสำเร็จ

พระพรหมวชิโรดม (สุทนต์)

สำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม

กรุงเทพมหานคร

การศึกษาของคณะสงฆ์

- คัมภีร์ระ ศึกษาพระพุทธวจนะ

- การศาสนศึกษา

การศึกษาพระธรรมวินัย = พระศาสนา

- พระปริยัติธรรม ธรรมที่ฟังเล่าเรียน

(นวัคถัตถุศาสน์) ➔ ปฏิบัติธรรม ☞ ปฏิเวธธรรม

วัตถุประสงค์การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม (ม.๕)

๑. เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมในพระไตรปิฎก โบราณราช-
ประเพณี และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ
๒. เพื่อให้พระเถรนำหลักธรรมมาปฏิบัติเพื่อพัฒนาจิตใจ
และปัญญา รักษาพระธรรมวินัยให้เป็นอย่างถูกต้องดั่งาม
โดยเคร่งครัด เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของพุทธศาสนิกชนทั่วไป
๓. เพื่อให้พุทธศาสนิกชนนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง

การศึกษาของคณะสงฆ์

โดยคณะสงฆ์ เพื่อคณะสงฆ์

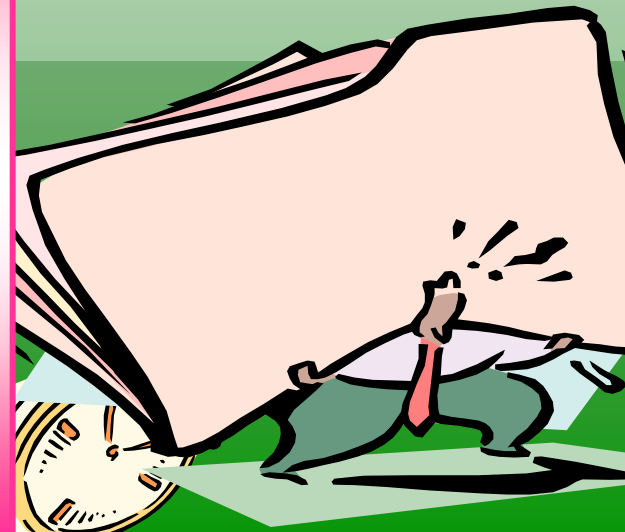
- ภาษาที่จารึกคำสอนพระศาสดา
- วินิจฉัยข้อโต้แย้ง/ลัทธิธรรมปฏิบัติรูป

เรียน

พระปริยัติธรรม

ได้อะไร

- เป็นการยกวิทยฐานะของภิกษุสามเณร
- เป็นฐานการเรียนวิชาการด้านอื่น ๆ
- เป็นฐานรองรับการพัฒนาบุคลากร (ม.๑๓)
- เป็นฐานรองรับงานการคณะสงฆ์
- เป็นคุณลักษณะพิจารณาความดีความชอบ

ฐานปฏิบัติการของการศาสนศึกษา

วัด-สำนักสงฆ์

(ม.๑๖) ให้วัดมีสิทธิจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรม

สำนักเรียน-สำนักศาสนศึกษา

- * องค์การที่รองรับกิจการคณะสงฆ์และการพระศาสนา
- * หน่วยบริการและจัดกิจการโดยตรง
- * เจ้าอาวาสในฐานะเจ้าสำนักเรียนวัด.../
เจ้าสำนักศาสนศึกษาวัด... เจ้าสำนักเรียนคณะเขต...
โรงเรียนพระปริยัติธรรมแพกบาลีประจำจังหวัด

* กระบวนการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

ปัจจัยสำคัญ (Key Factors)

- * บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- * การใช้ทรัพยากร = คน เงิน วัสดุ ข้อมูล
- * การทำงานร่วมกัน (Teamwork)

การบริหาร

ADMINISTRATION

ศาสตร์ = ทฤษฎี หลักการทาง
วิทยาศาสตร์ (Know-how)

ศิลปะ = ทักษะ ประสบการณ์
ความคิดสร้างสรรค์
(Do-how)

นักธรรม-บาลี : การบริหารองค์กรแบบมุ่งเน้นผลงาน
เพิ่ม+กระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เป็นระบบ

การวางแผน (**Planning**) กำหนดเป้าหมาย
และหนทางสู่ความสำเร็จ

การจัดองค์กร (**Organizing**) จัดสรร
ทรัพยากร (คน เงิน วัสดุ) และมอบหมายงาน

การนำ/ชี้นำ (**Leading/Directing**) จูงใจและ
นำทีมให้ทำงานตามแผน

การประสานงาน (**Coordinating**) ทำงานสอดประสานกัน เป็นทีม

การควบคุม (**Controlling**) ควบคุมงาน วัดผล ประเมินผล
และปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย

หลักการ
บริหาร

กระบวนการที่คนหลายฝ่ายร่วมมือจัด
กิจกรรม โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ใน
การบริหารเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้
ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา

ปรับปรุงสำนักเรียน

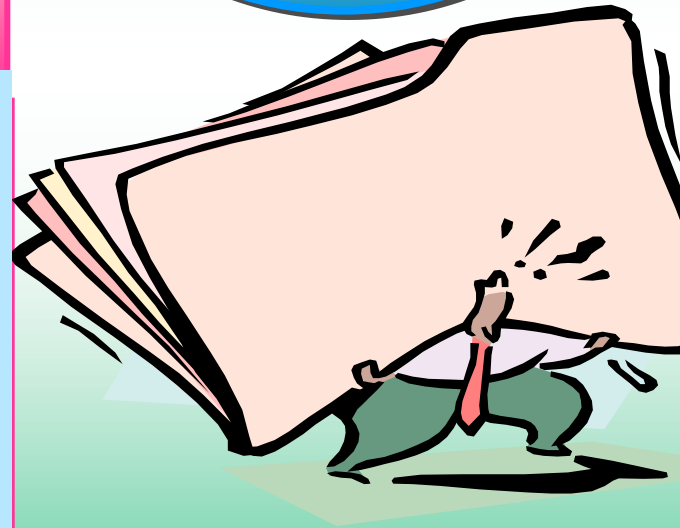
ขั้นตอน ๑ ศึกษาสภาพปัจจุบัน

ขั้นตอน ๒ วางแผนการทำงาน/ ร่วมกัน

ขั้นตอน ๓ การดำเนินงานตามแผน

ขั้นตอน ๔ ประเมินผล **PDCA**

การบริหาร สำนักเรียน

การบริหารสำนักเรียน/สำนักศาสนศึกษามืออาชีพ

๑. มีวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ปฏิบัติได้อย่าง
และเป้าหมาย (Goals) เป็นรูปธรรม

๒. มีปัจจัยการบริหาร

Man Money Materials Management Authority Time
= Method ที่ ทูม ทีม ทำ เทคโนโลยี

๓. มีการประสานประสานกัน และความร่วมมือกัน
(Integration and Coordination)

คุณภาพผู้บริหาร : เจ้าสำนักเรียน เจ้าสำนักศาสนศึกษา

- มีวิสัยทัศน์
- ภาวะผู้นำด้านการศึกษา
- ทุ่่มเทเลี่ยสละปกครอง-ศาสนศึกษา
- สนับสนุน/ให้กำลังใจครู
- ด้านการติดตามตรวจสอบอยู่เสมอ
(Monitor)

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารสำนักเรียน

- * **วางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning)** มีการวางแผนวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ชัดเจน ปฏิบัติได้
- * **พัฒนาทรัพยากร** ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ การใช้เทคโนโลยี ผู้เรียนต้องสร้างแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้
- * **สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี** ส่งเสริมความร่วมมือ ความภูมิใจในองค์กร สร้างสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ เห็นคุณค่า+มีส่วนร่วมในความสำเร็จ
- * **ประเมินผลและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Sustained Evaluation)** สำนักเรียนต้องมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องในระดับนักเรียนและบุคลากร เพื่อหาจุดอ่อนและโอกาสในการพัฒนาต่อไป

ปัจจุบันเราขาดอะไร + แนวทางแก้ไข

ผู้บริหาร ขาดวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษา / ขาดบุคลากรผู้ช่วยงานที่มีศักยภาพ / ขาดการบริหารต่อเนื่อง / ขาดความมุ่งมั่น

ครูสอน ขาดอุดมการณ์ในการสอนบาลี / ขาดเทคนิคการสอน / ระบบไม่ต่อเนื่องเมื่อเปลี่ยนเจ้าสำนัก / ขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน (นิตยภัต-รักษาพยาบาล-สวัสดิการอื่น ๆ)

ผู้เรียน : มีพระภิกษุสามเณรน้อย / การศึกษาทางเลือกมีมากขึ้นตาม พรบ.การศึกษาพระปริยัติธรรม / ขาดแรงจูงใจเรียน

ผู้สนับสนุน : ขาดงบประมาณจากภาครัฐ / พระสังฆาธิการไม่ส่งเสริม ขาดกำลังใจในการทำงาน/ งบประมาณไม่เพียงพอ

คุณภาพครูสอน

- ด้านความรู้ความเข้าใจ
- ด้านเทคนิคการสอน
- ด้านจัดกระบวนการเรียนรู้
- ด้านการวิจัยชั้นเรียน
- ด้านความขยันมุ่งมั่นทุ่มเทสอน
- ด้านการติดตาม (Monitor)
- ด้านการวัดผลสู่การประเมินผล (Evaluation)

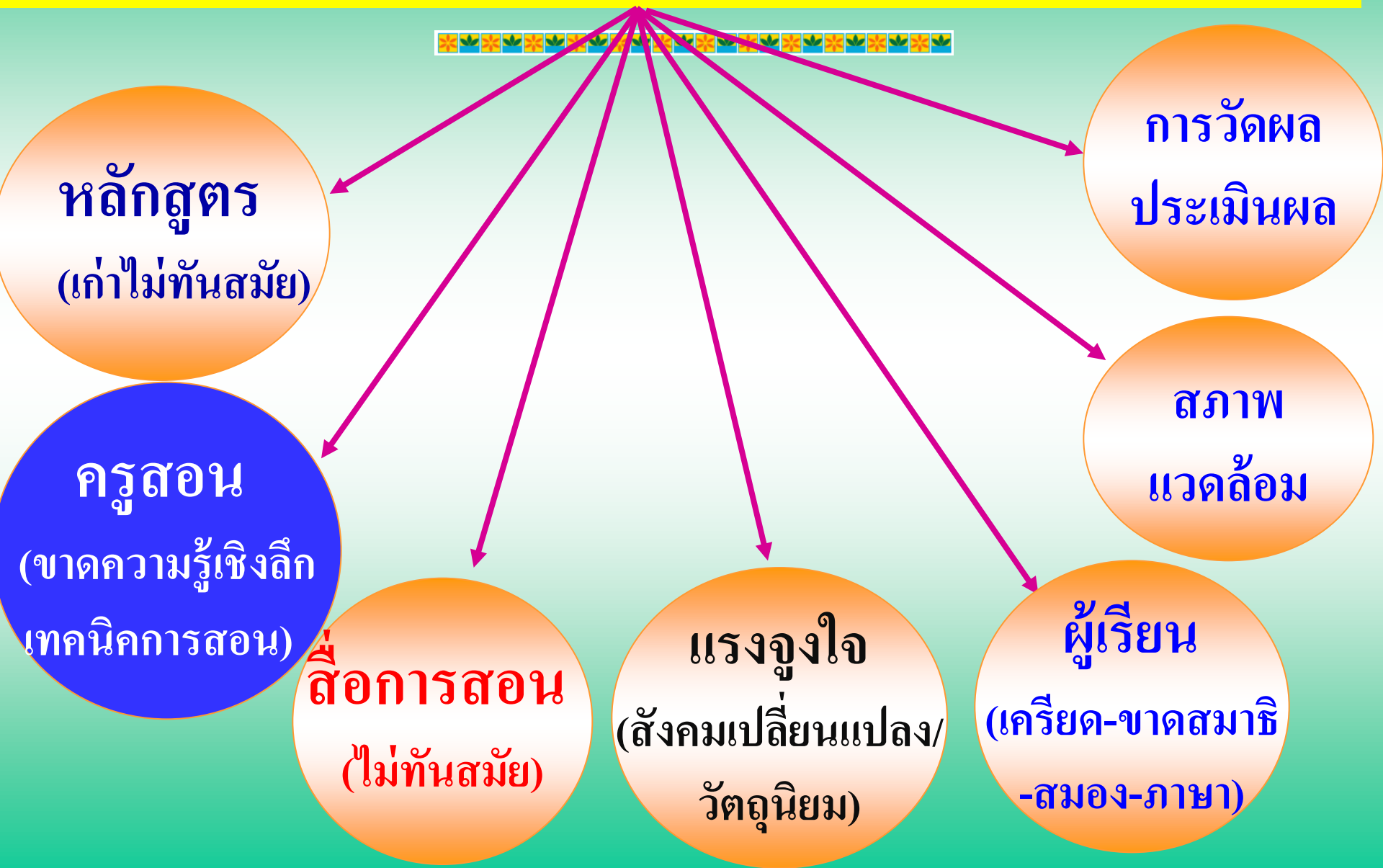

คุณภาพของผู้เรียน

- ด้านความจำ (สมอง)
- ด้านความอดทน
- ด้านความขยันมุ่งมั่น
- ด้านทักษะการอ่าน ความเข้าใจ
- ด้านเจตคติ (Attitude)
- ด้านการคิดวิเคราะห์

ปัญหาอุปสรรคของนักเรียนบาลี

การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี = สำเร็จ

ต้องมีบุคลากร (ผู้สนับสนุนและผู้สอน) ที่มุ่งมั่น

- * เจ้าสำนักเรียน/สำนักศาสนศึกษา ตั้งใจจริง ไม่มุ่งลาภผล
- * ครูสอนที่ตั้งใจ / มีจิตวิญญาน / มีเทคนิคการสอน/ สร้างแรงจูงใจ

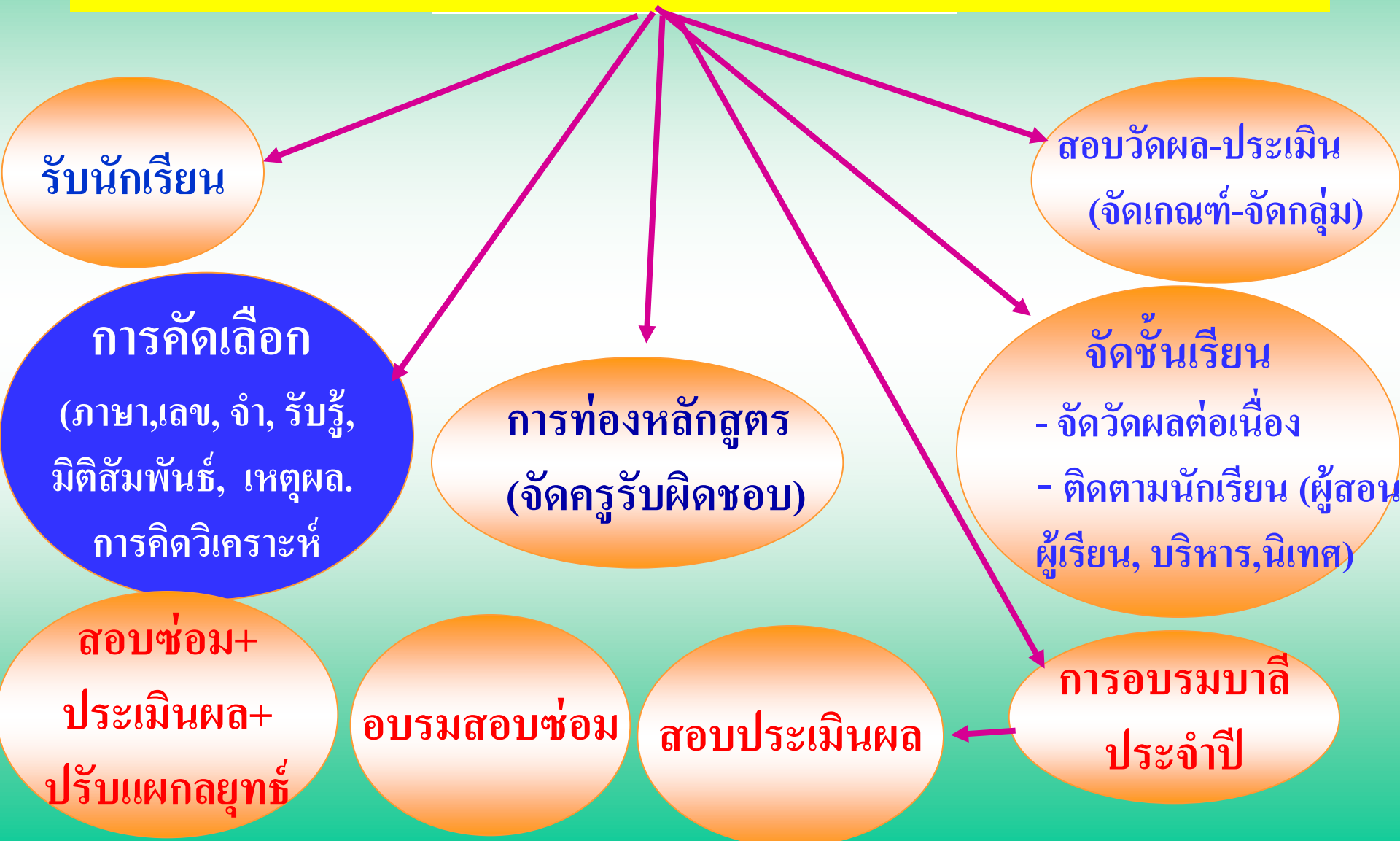
ต้องมีผู้เรียนที่เอาใจใส่

- * มองเห็นเป้าหมายการเรียนพระปริยัติธรรม (ต้น กลาง ปลาย)
- * มีแรงจูงใจ/ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนที่ดี/ อบอุ่น ภารดรภาพ

ต้องมีผู้ส่งเสริมสนับสนุน

- * ญาติโยมถวายการอุปถัมภ์บำรุง
- * พระเถระผู้ปกครองให้การสนับสนุนและส่งเสริม

กระบวนการสร้างนักเรียนบาลี

การพัฒนาคุณภาพสำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม

วิสัยทัศน์ : แหล่งผลิตศาสนทายาทชั้นเลิศ

สู่คณะสงฆ์และสังคม

กล้วยไม้ดอกคอกช้าง
การศึกษาเป็นไป
แต่ดอกคอกคราวใด
งานสั่งสอนปลูกปั้น

ฉันใด
ฉันนั้น
งามเด่น
เสร็จแล้ว แสนงาม

หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล

ขออนุโมทนา

พระสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีทุกรูป

พระพรหมวชิโรดม

(สุทัศน์ ป.ธ.๕, Ph.D.)

สำนักเรียนวัด โมลี โลกยาราม